

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 1/12

**FACULTATEA DE MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII
0913.1 ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ
CATEDRA DE ANATOMIE ȘI ANATOMIE CLINICĂ**

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității
și Evaluării Curriculare în Medicină

Proces verbal nr. 1 din 28.08.23

Președinte, dr. hab. șt. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de medicină nr. 1

Proces verbal nr. 1 din 26.09.23

Decanul Facultății dr. hab. șt. med., prof. univ.

Plăcintă Gheorghe

APROBAT

la ședința Catedrei de anatomie și anatomie clinică

Proces verbal nr. 14 din 16.06.2023

Șef catedră, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Catereniuc Ilia

CURRICULUM

DISCIPLINA ANATOMIE

Ciclul I, Licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Catereniuc Ilia, dr. hab., prof. univ.

Bendelic Anastasia, dr. șt. med., asist. univ.

Chișinău, 2023

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/12

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programei de formare profesională / specialității**

Anatomia omului, componentă importantă din cadrul educației medicale, este una din cele mai vechi științe fundamentale ale învățământului medical, care mai poate fi definită și ca știința despre substratul material al vieții și sănătății.

Având ca obiect de cercetare organismul omului viu, *Anatomia* reprezintă o componentă importantă a educației preclinice, care vine în ajutorul studentului cu informații privind structura corpului uman, dezvoltarea în filo- și ontogeneză, variabilitatea morfologică a structurilor sale, anomaliile de dezvoltare, particularitățile de vârstă, gen și cele individuale.

Cursul de *Anatomie* studiază structura corpului uman și a părților sale componente la nivel macro- și mezosopic, precum și modificările lor condiționate de interacțiunea și interdependența cu celelalte sisteme biologice, care pe parcursul evoluției au influențat formarea speciei „*Homo sapiens*”.

Informațiile respective sunt utile pentru studierea cursurilor ulterioare de biomedicină, ele au menirea nu doar de a forma un set de cunoștințe de bază despre morfologia corpului uman, dar și de a facilita crearea unor noțiuni veritabile privind organismul ca un tot unitar, în care structura este influențată de funcție și invers, în strânsă legătură cu mediul ambiant.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

De a oferi studenților cunoștințe privind structura corpului uman, particularitățile morfofuncționale ale organelor și sistemelor de organe în diferite perioade ale dezvoltării postnatale etc., ce îi va face capabili să asigure îngrijirea generală a pacienților pe baza unei bune cunoașteri a organismului uman, a funcțiilor și a comportamentului lor în condiții de sănătate și boală, a relațiilor existente între starea de sănătate și mediul fizic și social.

Unul din obiectivele principale ale cursului este studierea anatomiei omului viu și rolul ei educativ în pregătirea profesională.

- **Limbile de predare a disciplinei:** română.
- **Beneficiari:** studenții anului I, facultatea de Medicină, specialitatea *Asistentă medicală generală*.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	F.01.O.001		
Denumirea disciplinei	Anatomie		
Responsabil de disciplină	dr. hab. șt. med., prof. univ. Ilia Catereniuc dr. șt. med., asist. univ., Anastasia Bendelic dr. hab. șt. med., conf. univ., Olga Belic		
Anul	I	Semestrul	I
Numărul de ore total			150
Curs	30	Lucrări practice	15
Seminare	15	Studiu individual	90
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	5

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/12

III. OBIECTIVELE DE FORMARE IN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul trebuie să fie capabil:

✓ *la nivel de cunoaștere și înțelegere să:*

- realizeze formarea unor idei clare și exacte privind anatomia omului, evoluția și ramurile ei, locul și rolul ei în cadrul disciplinelor medicale fundamentale și clinice;
- cunoască metodele tradiționale și moderne de explorare morfologică, inclusiv anatomia pe viu;
- dobândească abilități necesare practicii unui/ei asistent/e medical/e, orientate spre cunoașterea și înțelegerea structurii corpului uman și a mecanismelor fiziologice și patologice de funcționare a aparatelor și sistemelor de organe;
- dețină și să reproducă informații despre organismul uman ca un tot unitar și elementele lui constitutive (celule, țesuturi, organe, sisteme de organe, aparate);
- conștientizeze și să reproducă noțiunile generale despre normă, variante ale normei, anomalii și importanța lor aplicativă;
- posede și să reproducă informații despre proporțiile corpului, tipurile constituționale, particularitățile individuale, de vârstă și de gen ale formațiunilor anatomice și importanța lor aplicativă;
- reproducă informațiile despre particularitățile structurale generale ale sistemelor de organe, structura organelor la nivel macro- și microscopic, funcția și aspectul lor pe viu (somatoscopic, în imagine radiologică, sonografică, RMN, endoscopică);
- se familiarizeze cu Terminologia Anatomică elaborată de FICAT (*Federative International Committee on Anatomical Terminology*) în 1998 și revăzută în 2019;

✓ *la nivel de aplicare să:*

- aplice cunoștințele teoretice în practica activității profesionale;
- identifice formațiunile anatomice și să le aranjeze în poziția lor anatomică;
- demonstreze aspectele structurale ale regiunilor de corp (la cadavrul disecat), preparatelor anatomice, mulajelor etc.;
- demonstreze localizarea și proiecția pe suprafața corpului a formațiunilor anatomice principale (viscere, vase sangvine, nervi);
- cunoască și să stabilească tipurile constituționale ale corpului uman;
- identifice structurile anatomice pe imagini radiologice (radiograme, tomograme), sonografice, obținute prin RMN;
- stabilească și să palpeze pe viu reperele (formațiunile proeminente) osoase, musculare, articulare, vasculare și nervoase ale diferitor regiuni de corp;
- palpeze pulsul pe arterele capului, gâtului și extremităților și să indice punctele de comprimare a acestora în scop de hemostază.

✓ *la nivel de integrare să:*

- evalueze și să aprecieze importanța cunoștințelor în domeniul anatomiei omului pentru însușirea disciplinelor medicale fundamentale și clinice;
- utilizeze tehnologiile informaționale pentru a obține, evalua, stoca, produce, prezenta și schimba informații cu colegii în cadrul lucrului individual și în grup;
- fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional;
- conștientizeze aplicabilitatea cunoștințelor anatomice pentru activitatea în calitate de asistent/ă medical/ă.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/12

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoștințe fundamentale din anatomia omului.

Anatomia ca știință fundamentală a învățământului medical, studiază organismul uman în dezvoltarea sa ontogenetică, în strânsă legătură cu modificările mediului ambiant și activitatea zilnică a fiecărui individ.

Pentru însușirea cu succes a disciplinei sunt necesare cunoștințe prealabile din domeniul biologiei și anatomiei, obținute în cadrul studiilor preuniversitare.

Disciplina e orientată spre formarea unui nivel inițial de cunoștințe, necesare pentru studierea ulterioară a fiziologiei, morfopatologiei, farmacologiei etc., cu care se integrează pe verticală.

Prin folosirea metodelor ce vin în sprijinul fiecărui medic (palparea, percuția, investigațiile radiologice, endoscopice, tomografia computerizată, ecografia ultrasonică etc.) anatomia devine o știință a formei vii, ce posedă un vocabular de peste 9000 de termeni pe care se sprijină toate celelalte științe din învățământul medical.

Medicina contemporană nu cere de la anatomie doar cunoașterea structurii și formei omului abstract, ci date concrete despre structura fiecărui individ în parte.

Deci, anatomia este știința formelor vii, a transformărilor și reorganizărilor corpului omenesc, ea include o sistematizare și integrare a cunoștințelor despre conexiunea și influența reciprocă a sistemelor somatice și viscerale, influența diferitor factori ai mediului extern asupra aparatului locomotor și a activității viscerelor și sistemului nervos central.

Pentru însușirea bună a disciplinei studentul anului I are nevoie de următoarele abilități:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științele studiate la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică);
- cunoașterea principiilor de formare a termenilor medicali, bazate pe cunoștințele elementare a limbii latine;
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, compasiune, creativitate, inițiativă, autonomie.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 5/12	

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Curs	Numărul de ore		
		Curs	Lucrări practice/ seminare	Lucru individual
	<i>Noțiuni generale privind anatomia omului.</i> Etape în cunoașterea anatomiei omului. Anatomia generală a sistemelor. Modalități de orientare în studiul anatomiei. Elementele de orientare ale corpului uman. Părțile de corp, segmentele și regiunile lor. Particularitățile morfofuncționale ale tipurilor constituționale.	2	2	4
2.	<i>Anatomia funcțională a aparatului locomotor.</i> Aparatul locomotor – noțiuni generale, componente, rol funcțional. Osteologia și artrosindesmologia, structura oaselor și a legăturilor dintre ele (joncțiunilor), osul ca organ, funcțiile oaselor și articulațiilor. Clasificarea oaselor și joncțiunilor. Oasele și joncțiunile trunchiului, membrelor și capului. Craniul în ansamblu. <i>Miologia generală.</i> Clasificarea mușchilor, mușchiul ca organ. Mușchii, fasciile și topografia capului, gâtului, trunchiului și membrelor (superioare și inferioare).	4	4	12
3.	TOTALIZARE.		2	
4.	<i>Splanhnologie generală.</i> Anatomia funcțională a organelor interne (viscerelor), particularități de vârstă. Importanța aplicativă a cunoștințelor privind aspectele morfofuncționale ale organelor interne în raport cu asistența medicală generală. <i>Sistemul digestiv</i> – componente, rol funcțional. Cavitățile orală, faringele, esofagul, stomacul, intestinul subțire și gros – structură, părți componente, topografie, particularități, rol funcțional. Glandele digestive mari – ficatul și pancreasul – structură, topografie, importanța funcțională. Căile biliare intra- și extrahepatice, structura lor. <i>Sistemul digestiv și rolul lui în aplicarea, transformările și eliminarea din organism a substanțelor medicamentoase.</i> <i>Sistemul respirator</i> – componente, structură, rol funcțional. <i>Sistemul respirator ca obiect al influenței substanțelor medicamentoase.</i> <i>Sistemele urinar și genital</i> – componente, structură, topografie, funcții. <i>Rolul sistemului urinar privind aplicarea, transformările și eliminarea din organism a substanțelor medicamentoase.</i>	6	5	20
5.	<i>Sistemul cardiovascular</i> – inima, vasele sangvine și vasele limfatice – structură, topografie, funcții. Pericardul. Vasele circulației corporale (mari) și vasele circulației pulmonare (mici). <i>Sistemul cardiovascular ca obiect al aplicării substanțelor medicamentoase.</i>	4	3	12
6.	TOTALIZARE. EVALUAREA CUNOȘTINȚELOR PRIN TESTARE		2	
7.	<i>Anatomia funcțională a sistemului endocrin.</i> Sistemul limfoid – componente, structură, rol funcțional.	2	2	6
8.	<i>Sistemul nervos central și periferic</i> – structură, componente. <i>Anatomia funcțională a măduvei spinării și a encefalului.</i> Meningele craniene și spinale, sistemul ventricular al encefalului și lichidul cerebrospinal, producția și circulația lui. Nervii spinali – formarea lor.	4	2	10
9.	<i>Anatomia funcțională a sistemului nervos autonom (vegetativ).</i> Plexurile somatice și autonome (vegetative), ramurile lor principale. Trunchiul simpatic – componente, topografie, ramuri.	4	2	10
10.	<i>Nervii cranieni și sistemele senzoriale și motorii (analizatorii) – principii generale de organizare și clasificare.</i> Nervii cranieni – origine reală și aparentă, tipuri de fibre, zone de distribuție. Sistemele senzoriale – clasificare. Particularitățile structurale ale organelor de simț (ochiul, urechea, organele olfactive și gustative).	4	2	12
11.	TOTALIZARE.		2	
12.	Revizuire de ansamblu privind vascularizația, limfaticile și inervația formațiunilor aparatului locomotor și a organelor interne. Noțiuni generale despre explorarea pe viu a organelor, sistemelor de organe, aparatelor.		2	4
Total		30	15/15	90

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/12

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- să cunoască părțile de corp, segmentele și regiunile lor;
- să identifice prin palpare reperele osoase, articulare și musculare;
- să cunoască limitele și proiecțiile organelor interne.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. APARATUL LOCOMOTOR (SISTEMELE MUSCULOSCHELETALE)	
• să definească conceptele fundamentale ale anatomiei.• să cunoască: ✓ metodele de cercetare în anatomie;✓ terminologia anatomică;✓ clasificarea, structura și particularitățile anatomice ale oaselor, joncțiunilor și mușchilor;✓ axele în jurul cărora se efectuează mișcări și mișcările produse în articulații la contracția mușchilor;✓ reperele anatomice osoase, articulare și musculare.• să demonstreze: ✓ abilități de analiză și sistematizare a cunoștințelor;✓ reperele osoase, articulare și musculare pe material cadaveric, radiograme și pe viu;• să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, la cadavru, pe radiograme și pe viu prin: ✓ identificarea liniilor de orientare ale corpului uman;✓ identificarea prin palpare a reperelor osoase, articulare și musculare pe material cadaveric și pe viu;• să integreze cunoștințele acumulate și să le aplice în practică.	1. <i>Terminologia Anatomica.</i>2. <i>Elementele de orientare ale corpului uman.</i>3. <i>Osteologie generală.</i> Caracteristica regională a oaselor scheletului uman: oasele craniului, scheletul trunchiului, scheletul membrelor.4. <i>Artrologie generală.</i> Joncțiunile craniului, trunchiului și membrelor.5. <i>Miologie generală</i> Mușchii regiunilor corpului: mușchii trunchiului (spatelui, toracelui și abdomenului); mușchii membrelor; mușchii capului și gâtului.
Capitolul 2. ORGANELE INTERNE (SISTEMELE DIGESTIV, RESPIRATOR, URINAR ȘI GENITALE)	
• să definească: ✓ noțiunile de organ, sistem și aparat de organe;✓ noțiunile de organ tubular și organ parenchimos;✓ noțiunea de sistem – digestiv, respirator, urinar, genital.• să cunoască: ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare, structură și topografie a organelor interne;✓ particularitățile individuale și regionale ale organelor sistemelor digestiv, respirator, urinar și genitale.• să demonstreze: ✓ formațiunile anatomice la temă pe material cadaveric, mulaje, radiograme și pe viu;✓ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea limitelor și proiecției organelor interne;• să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, la cadavru, pe radiograme și pe viu.• să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin: ✓ formularea concluziilor pe marginea materiei studiate;✓ dezvoltarea opiniilor proprii referitor la particularitățile anatomice individuale, de vârstă și de gen ale organelor studiate.	1. Generalități privind clasificarea, structura și topografia organelor interne.2. <i>Sistemul digestiv:</i> cavitatea orală, limba, dinții și glandele salivare; faringele, esofagul, stomacul; intestinul (subțire și gros); ficatul și pancreasul. Regiunile abdomenului. Peritoneul și spațiile extraperitoneale.3. <i>Sistemul respirator:</i> nasul extern, cavitatea nazală, laringele, traheea, bronhiile, plămânii și pleura. Glandele tiroidă, paratiroide și timusul. Mediastinul.4. <i>Sistemul urinar:</i> rinichii, ureterele, vezica urinară, uretra. Glandele suprarenale și paraganglionii.5. <i>Sistemul genital masculin.</i>6. <i>Sistemul genital feminin.</i>7. <i>Perineul.</i>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 7/12

Obiective

Unități de conținut

Capitolul 3.

SISTEMUL CARDIOVASCULAR ȘI SISTEMUL LIMFOID

- **să definească:**

- ✓ sistemul cardiovascular;
- ✓ circulația corporală și pulmonară;
- ✓ noțiunile de anastomoze arteriale și venoase;
- ✓ sistemul limfoid.

- **să cunoască:**

- ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare a vaselor sangvine și celor limfatice;
- ✓ particularitățile de vascularizație ale organelor interne, articulațiilor și mușchilor scheletici.

- **să demonstreze:**

- ✓ formațiunile anatomice pe material cadaveric, mulaje și pe viu;
- ✓ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea proiecției vaselor sangvine.

- **să aplice** criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, cadavru și pe radiograme.

- **să integreze** cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin formularea concluziilor pe marginea materiei studiate.

1. *Cordul și pericardul.*
2. *Noduri limfatice regionale.*
3. *Vasele sangvine și limfaticele capului și gâtului.*
4. *Vascularizația și drenarea limfatică a organelor și pereților cavității abdominale.*
5. *Vasele sangvine și limfaticele membrului superior.*
6. *Vascularizația și drenarea limfatică a articulațiilor și mușchilor membrului inferior.*

Capitolul 4.

SISTEMUL NERVOS CENTRAL. NERVII SPINALI

- ✓ **să definească:**

- ✓ sistemul nervos central (SNC) și derivatele veziculelor cerebrale;
- ✓ noțiunile de nerv spinal, plex somatic.

- **să cunoască:**

- ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare, structură și topografie a componentelor SNC;
- ✓ terminologia anatomică și clasificarea nervilor spinali;
- ✓ particularitățile de formare a plexurilor somatice.

- ✓ **să demonstreze:**

- ✓ formațiunile anatomice ce țin de SNC și periferic pe piesele anatomice, mulaje, radiograme;
- ✓ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea limitelor și proiecției nervilor.

- **să aplice** criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, la cadavru, cu transferul de cunoștințe pe viu.

- **să demonstreze:**

- ✓ formațiunile anatomice pe material cadaveric, mulaje și pe viu.
- **să integreze** cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin dezvoltarea opiniilor proprii privind particularitățile individuale, de vârstă și de gen ale componentelor SNC și periferic.

1. *Măduva spinării și meningele spinal.*
2. *Trunchiul cerebral, componente. Ventriculul IV.*
3. *Diencefalul. Ventriculul III.*
4. *Emiserele cerebrale.*
5. *Localizarea funcțiilor în cortexul cerebral. Sistemul limbic.*
6. *Substanța albă a emisferelor. Nucleii bazali. Ventriculele laterale.*
7. *Meningele craniene și lichidul cerebrospinal.*
8. *Căile conductoare ale sistemului nervos central.*
9. *Nervii spinali, ramurile lor.*
10. *Plexurile cervical, brahial și lombosacral.*
11. *Nervii intercostali.*

Capitolul 5.

NERVII CRANIENI ȘI ORGANELE DE SIMȚ. SISTEMUL NERVOS AUTONOM

- **să definească:**

- ✓ nervii cranieni;
- ✓ noțiunea de sistem senzorial și de cale conductoare;
- ✓ sistemul nervos autonom (SNA) și componentele acestuia.

- **să cunoască:**

- ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare, structură și topografie ale nervilor cranieni și ale componentelor SNA.

1. *Nervii cranieni – origine reală și aparentă, tipuri de fibre, zone de distribuție.*
2. *Sisteme senzoriale.*
3. *Căi conductoare.*
4. *SNA – componente:*
 - ✓ porțiunea toracolombară (trunchiul simpatic);

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 8/12

Obiective

- să demonstreze:
 - ✓ formațiunile anatomice ce țin de nervii cranieni și SNA pe material cadaveric, piese anatomice, mulaje etc.
- să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, cadavru.
- să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin:
 - ✓ formularea concluziilor pe marginea materiei studiate;
 - ✓ dezvoltarea opiniilor proprii referitor la particularitățile anatomice individuale, de vârstă și de gen ale nervilor cranieni și ale componentelor SNA.

Unități de conținut

- ✓ porțiunea craniosacrală;
- ✓ porțiunea viscerală (plexurile viscerale toracice, abdominale și pelviene).

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ COMPETENȚE PROFESIONALE (CP):

- **CP1.** Dobândirea unui limbaj anatomic adecvat. Cunoașterea particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a organismului uman. Cunoașterea organizării sistemelor musculoscheletale, viscerale și a celor de integrare. Identificarea formațiunilor anatomice pe material cadaveric și pe viu. Cunoașterea și identificarea reperelor anatomice (osoase, articulare și musculare) pe preparate, mulaje și pe viu. Cunoașterea proiecției organelor interne (viscerelor) pe viu și abilitatea de a descrie și determina limita lor raportate la reperele osoase și/sau musculare etc.

✓ COMPETENȚELE TRANSVERSALE (CT):

- **CT1.** Dezvoltarea capacității de autonomie decizională. Formarea atitudinii personale. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor. Autoevaluarea obiectivă a competențelor de formare profesională continuă în scopul dezvoltării abilităților personale și profesionale.

✓ FINALITĂȚILE DISCIPLINEI

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe despre structura, topografia și particularitățile anatomice ale organelor și sistemelor de organe;
- să înțeleagă principiile de aplicare și transfer a cunoștințelor în practica medicală;
- să aplice pe viu cunoștințele teoretice cu privire la determinarea limitelor și proiecției organelor față de reperele anatomice;
- să evalueze locul și rolul anatomiei omului în pregătirea profesională;
- să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea cotidiană;
- să posede competențe de analiză și sinteză a cunoștințelor și informației științifice obținute și să fie capabil de a utiliza tehnologiile informaționale și de comunicare.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/12

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Sugestii pentru activitate individuală

Audierea pasivă a cursurilor este una **din cele mai puțin eficiente** metode de însușire, chiar și în cazul structurării și ilustrării foarte moderne ale acestora. Din aceste considerente pentru a însuși ceva este nevoie de cât mai multe modalități de procesare a materialului studiat.

Realizarea practică a unui lucru este mult mai eficientă, decât citirea despre cum trebuie să-l efectuezi, dar și mai eficient este să înveți pe altcineva să facă acest lucru.

Doritorii de a avea succes la însușirea disciplinei *Anatomie* urmează să lucreze insistent și activ cu materialul demonstrativ.

Privitor la metodologia de însușire catedra propune studenților câteva sfaturi demne de urmat:

1. Inițial este necesar să faceți cunoștință cu tema și subiectele la care trebuie să dați răspuns.

2. Citiți atent materialul din manual, faceți notițe. Încercați să formulați singuri momentele cheie. Aplicați cunoștințele obținute pentru demonstrarea pe preparatele anatomice.

3. Veniți la cursuri și lucrările practice nu doar pentru a face prezența! Procedând astfel, puțin probabil că veți face față cerințelor. La prelegeri conspectați atent, treceți informația prin sine, mereu întrebându-vă dacă înțelegeți despre ce este vorba, dacă corespunde materialul predat cu cel studiat de D-stră anterior, apreciindu-vă nivelul de cunoaștere. Folosiți culegerile de cursuri!

4. Țineți minte! profesorii sunt bucuroși când studenții pun întrebări la temă. Implicați-vă în conversații, puneți întrebări profesorului, colegilor, sie însuși. Aceasta înseamnă că încercați să înțelegeți și să conștientizați materialul predat.

5. Pentru un studiu mai productiv organizați-vă în grupuri a câte 2-3 studenți pentru a vă întâlni regulat la discuții asupra materialului de la cursuri, lucrările practice, pentru pregătirea de totalizări și examene. De regulă, în grupuri mici de lucru se obține o înțelegere mult mai amplă, mai clară și stabilă decât lucrând individual. În plus, abilitatea de a explica colegilor materialul însușit vă dezvoltă memoria și vorbirea, lucruri folositoare pentru viitor.

Cunoașterea disciplinei necesită ca fiecare oră de lucru în contact direct cu profesorul să fie suplimentată cu cel puțin 1-2 ore de studiu individual al studentului. În acest scop folosiți *Sala de demonstrare și studiere a pieselor anatomice* amenajată la Catedra de anatomie și anatomie clinică.

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea si TIC	Lucrul sistematic în biblioteca și mediatecă. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție	1. Gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedră.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă.	Pe parcursul semestrului
3.	Lucrul cu piesele anatomice și materialul cadaveric în sala de demonstrare și studiere a pieselor anatomice (peste program).	Studentul va beneficia de un program de autoinstruire în sala de demonstrare și studiere a pieselor anatomice după ore. La necesitate poate apela la consultația profesorului de serviciu. Sunt create condiții de interacțiune atât cu colegii de grupă, cât și cu alți studenți de la toate facultățile. Studentul are posibilitatea să lucreze cu piesele anatomice de unul singur sau în echipă.	1. Volumul de muncă. 2. Abilitatea de demonstrare a formațiunilor anatomice pe preparate. 3. Formularea concluziilor cu privire la importanța aplicativă a formațiunilor anatomice.	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 10/12	

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode de predare și învățare utilizate

- **Metode de predare utilizate**

1. Disciplina *Anatomie* se predă după metodologia clasică: cu ore de curs și lucrări practice.
2. Cursul teoretic este predat în cadrul prelegerilor, ținut de către titularii de curs. Se practică prelegerea interactivă.
3. De asemenea sunt utilizate așa metode ca:
 - ✓ expunerea;
 - ✓ *brainstorming-ul*;
 - ✓ conversația euristică și dezbateră;
 - ✓ lucrul în grup;
 - ✓ studiul individual;
 - ✓ lucrul cu manualul, textul științific și atlasul de anatomie;
 - ✓ rezolvarea problemelor de situație;
 - ✓ ascultarea interactivă.

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

La lucrările practice, împreună cu profesorul de grupă, studenții studiază piesele anatomice confecționate în prealabil, utilizează planșe, mulaje, tabele, selectează de sine stătător piese anatomice la temă, care ulterior sunt demonstrate colegilor.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă: verificarea cunoștințelor frontală sau/și individuală prin:

- ✓ lucrări de control;
- ✓ demonstrarea pe piesele anatomice a formațiunilor incluse în programa analitică a disciplinei;
- ✓ rezolvarea testelor docimologice în SIMU;
- ✓ reprezentarea grafică a schemelor la anumite subiecte;
- ✓ rezolvarea problemelor de situație.

La disciplina *Anatomie* pe parcursul semestrului de studiu sunt organizate **3 totalizări** (evaluare formativă) și **evaluarea deprinderilor practice** după cum urmează:

Totalizarea nr. 1 – Aparatul locomotor (evaluare – oral/deprinderi practice + lucrul individual).

Totalizarea nr. 2 – Viscere. Sistemul cardiovascular. Sistemul limfoid (evaluare – oral/deprinderi practice + testare + lucrul individual).

Totalizarea nr. 3 – Sistemul nervos central și periferic (*nervii cranieni și spinali*). Sistemul nervos autonom. Organele de simț (evaluare – oral/deprinderi practice + lucrul individual).

Evaluarea deprinderilor practice.

La examenul de promovare la *Anatomie* sunt admiși doar studenții, care au susținut pozitiv toate totalizările și au obținut nota semestrială nu mai mică de 5,0 și, mai mult, au recuperat toate absențele la lucrările practice.

Studenții care au absențe la prelegeri vor fi taxați cu întrebări suplimentare discutate la orele de curs.

Evaluarea finală: **examen**.

Examenul la disciplina *Anatomie* este constituit din evaluare prin **testare în SIMU**, la Centrul de Evaluare Academică.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 11/12

Nota generală se definitivează reieșind din 2 componente: **nota medie semestrială** x cu coeficientul 0,5 și **testarea în SIMU** x cu coeficientul 0,5.

Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1,0 (cu zecimale).

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	C
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/12

XI. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Cursul predat
2. CATERENIUC I., BENDELIC A., ZORINA Z., BABUCI A. *Anatomia omului*. Chișinău: Tipografia Nr.1 SRL, 532 p.
3. CATERENIUC I., LUPAȘCU T., TAȘNIC M. et al. Culegere de scheme la anatomia omului / Сборник схем по анатомии человека / Collection of schemes for human anatomy. Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2012, 2014
4. СИНЕЛЬНИКОВ Р. Д., СИНЕЛЬНИКОВ Я. Р. Атлас анатомии человека. Том I-IV. Москва, 2010 (sau oricare ed.).

B. Suplimentară:

1. STEFANET, M. Anatomia omului. Vol. I, ed. 2. Ch.: CE-P Medicina, 2014
2. STEFANET M. Anatomia omului. Vol. II, ed. 2. Ch.: CE-P Medicina, 2013
3. STEFANET, M. Anatomia Omului. Vol. III, ed. 2. Ch.: CE-P Medicina / Sirius SRL, 2013
4. CATERENIUC I., LUPAȘCU T., ȘTEFANEȚ M., ANDRIEȘ V. et al. Vol. I. Aparatul de susținere și mișcare (culegere de cursuri). Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2011
5. CATERENIUC I., LUPAȘCU T., BATÎR D., BENDELIC A. et al. Vol. II. Sistemul nervos central. Splanhnologie (culegere de cursuri). Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2015
6. CATERENIUC I., LUPAȘCU T. et al. Vol. III. Sistemele cardiovascular, limfatic, nervos periferic și organele senzoriale (culegere de cursuri). Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2015
7. PAPILIAN V. Anatomia omului. Vol. I, Aparatul locomotor; Vol. II, Viscere. București, 1998
8. NETTER FRANK H. Atlas de anatomie a omului (ed.: Gh. P. Cuculici et al.). Ed. a 5-a rev. București, 2012